

ONDERWIJSAVOND

De verborgen boodschap van Jezus 2

Jos Douma

Programma

1. Marcus 1:15 en de kern van het evangelie: koninkrijk
2. In beweging...
3. 'Vrede op aarde' - een nieuw evangelie?
4. De Bergrede - het evangelie voor nu

Marcus 1:15

**De tijd is aangebroken:
het koninkrijk van God is nabij.
Kom tot inkeer
en geloof dit goede nieuws.**

Romeinen 14:17

Het koninkrijk van God is geen zaak van eten en drinken, maar van gerechtigheid, vrede en vreugde door de heilige Geest.

Kolossenzen 1:13-15

Hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon, die ons de verlossing heeft gebracht, de vergeving van onze zonden.

Beeld van God,
de onzichtbare, is Hij,
eerstgeborene van heel de schepping.

1 Petrus 2:9-10

Maar u bent een uitverkoren
geslacht, een koninkrijk van priesters,
een heilige natie, een volk dat God
zich verworven heeft om de grote
daden te verkondigen van Hem die u
uit de duisternis heeft geroepen naar
zijn wonderbaarlijke licht. Eens was u
geen volk, nu bent u Gods volk; eens
werd u ontferming onthouden, nu
ontvangt u Gods ontferming.

In beweging...

- **Klassieke confessionele benadering:**
 - zonde-en-genade
 - ellende-verlossing-dankbaarheid
- **Vernieuwde bijbelse benadering:**
 - koninkrijk-en-bekering
 - basileia-metanoia-ekklesia

Vrede Stefan op aarde Paas

Over heil en redding in deze tijd

Vrede op aarde

- **Soteriologie: de leer over het heil: hoe worden we gered? wat is heil?**
- **Basileiologie: leer over het koninkrijk**
- **Metanoïologie: leer over bekering en transformatie**
- **Ekklesiologie: leer over de kerk**

Vrede op aarde

“Ik doe dit tegen de achtergrond van Jezus’ oproep tot omkeer aan het begin van zijn openbare optreden: ‘Het Koninkrijk van God is dichtbij gekomen; kom tot de kering en geloof het goede nieuws’ (Marcus 1:15; Matteüs 4:17). Waar het Koninkrijk dichtbij komt, ontstaat de mogelijkheid om authentiek en heilzaam verbonden te raken met God.” (183)

Vrede op aarde

“Er is geen ontmoeting met God buiten het Koninkrijk, en in dit koninkrijk zijn de armen en rechtelozen altijd het eerst in beeld. ‘Zoek eerst het Koninkrijk van God en de gerechtigheid daarvan’, zegt Jezus. ‘En al het andere zal je gegeven worden’ (Matteüs 6:33). (...)

Vrede op aarde

(...) Jezus' nadruk op de gerechtigheid van het koninkrijk geeft aanleiding om te denken dat het in de christelijke soteriologie geen kwestie is van 'ieder zijn eigen, unieke heilsbeleving'. Authentiek christelijk spreken over heil kan zich niet loszingen van de zoektocht naar gerechtigheid." (184)

Vrede op aarde

“Lucas laat Jezus’ openbare optreden niet beginnen met het pregnante ‘Bekeer u want het koninkrijk is nabij’ van Marcus en Matteüs, maar met een korte toespraak in de synagoge van Nazaret (Luc. 4:6-21). Jezus laat daar Jesaja 61:1-2 voorlezen, waar de profeet ‘goed nieuws voor de armen’ aankondigt, ‘vrijlating van gevangenen (...) vrijheid voor onderdrukten (...) het jaar van het welbehagen van de Heer’. (...)”

Vrede op aarde

(...) Precies die verwijzing functioneert bij Lucas als parallel van de korte aankondiging 'het Koninkrijk is nabij' in Marcus en Matteüs. De boodschap was duidelijk: waar het koninkrijk dichtbij komt is geen plaats voor slavernij." (189)

Vrede op aarde

“Er is geen heilvolle ontmoeting met God buiten Het Koninkrijk. Tegelijk is het ook waar dat het zoeken van het Koninkrijk ons confronteert met onze zelfhandhaving. Gods heil komt tot ons als roeping, en in die roeping worden wij uitgenodigd om ons te laten redden. Maar de roeping komt eerst. Zoek eerst het Koninkrijk.” (223)

Vrede op aarde

“Als christenen spreken over heil, spreken zij niet over de een of andere esoterische ervaring die in het religieuze domein wordt aangeboden en afgehaald. Ze bieden geen verzekeringspolis voor de ziel. Zij spreken over de roeping om het koninkrijk te zoeken, een diep transformerende roeping waarin wij Jezus tegenkomen (...) en uitgenodigd worden tot verandering. (...)

Vrede op aarde

(...) Die verandering gaat samen met ergernis, wanhoop, verdriet, schaamte, vergeving, bevrijding, vrede en vreugde, maar die verandering is zelf niet het doel van Gods heil. Zij is ondergeschikt aan de roeping, zij komt erin mee. De roeping is altijd dezelfde ("zoeken naar het koninkrijk en zijn gerechtigheid"), maar komt in elke samenleving, in elke cultuur en elk historisch tijdperk op een nieuwe manier op ons af." (224)

Vrede op aarde

“In de oproep om het Koninkrijk te zoeken, is altijd impliciet aanwezig: bekering is niet allereerst bekering van zonden, maar het is bekering *tot* Jezus die in elke cultuur en elke situatie naar een toekomst.” (226)

Vrede op aarde

“Als het uiteindelijk draait om de komst van het koninkrijk van God dan betekent dat ook dat niet wij de eerste zendingen zijn, maar God zelf. Het is God zelf die in deze wereld werkt aan zijn koninkrijk van recht, vrede en verzoening. (...)

Vrede op aarde

(...) Het draait niet zozeer om de vraag hoe wij gered worden, maar om de vraag hoe *God* zijn reddende bedoelingen met de schepping zal realiseren. Mensen maken deel uit van die bedoelingen. Maar Gods heilsplan draait niet om ons.
(...)

Vrede op aarde

(...) Mensen worden geroepen om te onderscheiden waar God werkt in de wereld, om daarin opgenomen te worden, en in die weg verbonden te raken met God en zijn Koninkrijk. Zending wordt participatie in de missie van God.” (340)

Vrede op aarde

“Theologen kunnen zo streng waarschuwen tegen ‘heilsegoïsme’ en ‘mensgerichtheid’, dat het koud wordt in de ziel. Het lijkt me belangrijk om de missio Dei niet uit te spelen tegen dit verlangen naar geborgenheid. (...)

Vrede op aarde

(...) Gods blik is vast gericht op het geheel van zijn Rijk en toch heeft Hij alleen oog voor jou. (Nicolaas van Cusa). Ik ben ervan overtuigd dat we pas werkelijk ontdekken wie we zijn voor God en hoe zeer Hij ons lief heeft, wanneer we ingeschakeld worden in de zoektocht naar Gods Koninkrijk.” (342-343)

Vrede op aarde

“Gods heil manifesteert zich in de roeping om onze zelfhandhaving op te geven door ons biddend en werkend over te geven aan Gods missie van naastenliefde, gerechtigheid en verbondenheid met de schepping. In die roeping worden wij gered, een redding die zich laat ervaren als diepe affectieve veranderingen waarmee we worden gevormd als God koninklijke priesterschap.” (358)

Vrede op aarde

“De mens is *als mens* geroepen om Gods verbondspartner te zijn, en dat zijn we door priesters te zijn van God schepping - verbinders, tot-bloei-brengers, verzoeners, bemiddelaars, vrederechters. (...)

Vrede op aarde

(...) Alles wat de Bijbel zegt over ons heil en onze redding komt uiteindelijk hierop neer dat de mens zijn op zijn of haar plek komt als Gods *partner in peace*. 'Gelukkig zijn de vredestichters', zegt Jezus. 'Zij zullen kinderen van God genoemd worden' (Mat. 5:9)." (362)

De Bergrede: evangelie nu

Afronding: herontdekking van de Bergrede als het evangelie om nu te leven:

- **gelukkigprijzingen**
- **zout en licht zijn**
- **gerechtigheid doen**
- **het gebed van het koninkrijk**
- **bouwen op de rots**

Einde

